

25. 6. 2017 - Od čeho nejsi svoboděn?

1. čtení: J 5, 2-16

Píseň: 635 - Tvá, Pane, láska

Základ kázání: Ga 5, 13-17

Kázání: Milé sestry, milí bratři v Kristu,

svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého. Ke svobodě patří vždycky také zodpovědnost. Svobodný jsem, když si mohu dělat, co chci. Svobodné jednání znamená následovat svou přirozenost.

Tak klasická světská pojetí svobody. Nesmyslná a prázdná - v lepším případě. V horším případě dokonce lživá. Vždyť jakým způsobem má svoboda zahájit podnikatelskou činnost bere tuto svobodu komukoli jinému?

Je nějaká lidská činnost, k níž zodpovědnost nepatří? Proč právě ke svobodě? Vždyť nezodpovědně můžeme i jíst a pít. Zejména pokud se nechceme projít a propít do situace, kdy na světě umírá více lidí na obžerství a obezitu než na hlad a nedostatek.

Jejda, tam už vlastně jsme... Podle studií z posledních let trpí obezitou více než padesát procent lidí na této planetě. Jen v Čechách trpí nadváhou má 25% dětí, k tomu obézních je asi 15%. K jakému jednání tak NEpatří zodpovědnost?

Jak mohu být svoboděn, když jsem zotročen vlastními chtěními? A já je ještě zaměňuji za jakousi mou „přirozenost“ - když jsem stvořen k obrazu Božímu?

Hruža, na co lidé přišli, jen aby si nemuseli nechat poradit. Jen aby si nemuseli nechat poradit od Stvořitele světa. Jen aby nemuseli poslouchat jediného absolutně svobodného, protože nezávislého i na silách gravitace a entropie, času a prostoru.

Stvořitel světa přitom radí: „Byli jste povoláni ke svobodě, bratři a sestry. Jen nemějte svobodu za příležitost k prosazování sebe.“ Hezky kraličtí: „Nebo vy v svobodu povoláni jste, toliko abyste pod zámyslem svobody nepovolovali tělu.“ A ještě výstižněji překlad

doslovný: „Vy pak jste byli povoláni ve svobodu. Jen ne ve svobodu příležitosti těla.“

A jáje. Zrovna příležitosti těla v posledních letech a desetiletích zvítězili velice nad lidskou svobodou. V Teplicích. V Čechách. V euroamerickém světě. Na celé planetě. Cpeme se tak, že nás víc umírá na vyhovování tělu, než na nedostatek k naplnění tělesných nezbytností. To to naše křesťanská svoboda dopracovala.

Aby ne, když se tolika lidem svoboda darovaná Hospodinem stala právě příležitostí k prosazování sebe. Svých chtění a tužeb. K vyhovování tělu. Svobodou ke vzájemné službě sice zůstala, avšak takřka výhradně pouze pro kamarádky, trafiky, a mezi těmi, kteří na tom oboustraně vydělají.

Tak nemůže být zabráněno důsledku, který uvádí už Písmo: Vzájemné kousání a požíraní. Hubení. Protože si lidé jen výjimečně navzájem slouží v lásce. Natožpak ve a ke stejné svobodě všech. Zato užívají darované svobody k prosazování sebe. V manželství. V rodině. Ve firmě. Ve městě i státu. Také sborech a církvích. V přátelství. V kroužku zahrádkářů. Všude.

Ale pane faráři, vždyť jenom svobodně naplňuji svá svobodná chtění! A moje tělo a moje duše a moje srdce právě tohle nebo tamto chtějí!

A odkdy nám vládnu těla? Odkdy nám vládne srdce? Duše? Vztahy? Prachy? Lidé? Nevládne nám náhodou Stvořitel světa, právě ten, díky kterému vůbec nějakou svobodu máme? Nejsme stvořeni k obrazu Božímu, ne tělesných choutek až k obezitě či rozpadlým vztahům?

Kristus byl natolik svoboden, že ho nezotročovaly ani Boží dary v jeho osobě. Nepřepočítával, jestli se mu tohle nebo tamto uzdravení vyplatí. Kolik mu za to dají, a jestli vůbec něco. Vždyť i Kristovy hřivny jsou od Boha. Jak by si je tedy mohl syslit pro sebe? Jak by je mohl ve strachu zahrabávat do země?

A tak, svoboden i od soboty, uzdravil také muže, který se již třicet osm let snažil o své uzdravení. A hned se našel někdo, komu taková svoboda vadila. Jak si někdo mohl dovolit užít hřivny Hospodinovy svobody ku prospěchu cizího? Chudáka? Mrzáka? Osmatřicet let trpícího? V sobotu?

Tak někteří začali Ježíše pronásledovat. Vždyť jeho svoboda omezila tu naši. Vždyť byla nezodpovědná vůči sobotě! Vůči našim zvykům, tradicím a tělům. Tak začli kousat a požírat. Hubit. Kdepak, aby Boží svoboda byla stopkou prosazování sebe. Kdepak, aby Boží svoboda byla ke svobodě všech - třeba i cizích.

Přitom jsme byli povoláni ke svobodě. Všichni. Židé, křesťané, muslimové, buddhisté a hinduisté pak ještě zřetelněji než těch pár procent ateistů. Jenže ke svobodě, která odmítá prosazování sebe. Protože osvobozuje právě ode mě samého. Má svoboda totiž *nekončí* tam, kde začíná svoboda bližního. Má svoboda *začíná* tam, kde začíná nebo je rozšiřována svoboda bližního. Má svoboda je právě ve svobodě bližního. A mé otroctví v jeho otroctví.

Tato kristovská svoboda totiž odmítá manipulaci druhých. Odmítá přikazovat druhým, co mají dělat ve věcech malých i velkých. Odmítá vypočítavost. Protože to vše je jen prosazování sebe sama. Kdy a koho manipuloval Kristus? Kdy a kde prosazoval svá chtění, svou osobu, své srdce, své tělo?

Nikde. Nikdy. I když byl čtyřicet dní na poušti. I když byl nespravedlivě bičován. Ani když se krvácející Kristus pomalu dusil na kříži, neprosazoval sám sebe - ačkoli byl nevinnen. Ačkoli byl v tom všem ještě posmíván a pomlouván. O kolik méně stačí nám...

Otázkou tak není: „Jsem svobodný?“ Po Velikonocích je naše svoboda tak nevyhnutelná jako gravitace. Otázka zní: „Příležitostí k čemu mi/nám je darovaná hřivna svobody?“ K vyhovování choutkám lidské přirozenosti, nebo ke službě?

Svobodnější je totiž ten, kdo neotročí ani vlastním chtěním. Ani vlastnímu tělu. Ani vlastním lpěním a dychtěním. Svým úsudkům a posudkům. Předsudkům a odsudkům. Svobodnější je ten, kdo i o dovolené jde na bohoslužby - tam kde je. Třebas i k jiné konfesi nebo náboženství. Svobodnější je ten, kdo se i přes léto domáhá pravidelných rozhovorů nad Božím zjevením. Zotročenější je naopak ten, který právě svému srdci a tělu otročí s tím, že to nebo tamto je přirozené. Normální.

Proto jsou například senioři a staří lidé mnohem svobodnější než lidé mladší. Ačkoli si většina lidí myslí opak - vždyť senioři nemohou pořádně chodit, řídit, pracovat... Přitom kolik služby právě senioři a penzisté vykonávají nejen v našem sboru. Týden za týdnem,

rok za rokem. Nonstop v zimě i v létě. V úterý i v neděli. A žádná skupina se ani po bohoslužbách nesměje tak často a tak nahlas, jako právě ta složená, třeba i výhradně, ze seniorů. To je, panečku, svoboda!

Protože jen málokterý senior prosazuje sám sebe. Proč by to taky dělal, když má sedm, osm, devět křížků na krku? A obráceně: Jak jinak by si užíval svobody než ve službě a ke svobodě druhých - pokud to alespoň trochu dokáže? Právě senioři přicházejí na bohoslužby a jiná setkání nejpravedelněji. I během léta. Ačkoli jim v tom brání už těla. To je, panečku, svoboda!

Protože žijí z Ducha. Kdepak ze své přirozenosti. Kdepak ze své osobnosti nebo svého těla. Kdepak pro sebe a ke svému prosazení. Tak jsou v mnohém svobodni nejprve od sebe samých. Vždyť svůj život svěřili Pánu.

Byli jsme povoláni ke svobodě. Tak ji nechme, ať nás osvobozuje právě od nás samých. Ne hlavně od všeho a všech kolem nás, ale hlavně od nás samých. Od našich těl a tělesných chtění. Od chtění srdce a duše. Od předsudků a odsudků. Od názorů a pohledů, ačkoli na ty se dnes hraje velice. Od slepoty a krátkozrakosti, které pro oči nevidí.

Připojme se ke Kristu ve svobodě od našich přirozeností a všech dalších otroctví. Vždyť jsme stvořeni k obrazu absolutně svobodného Stvořitele. Připojme se ke Kristu ve svobodě odmítnout a odložit, co nás zotročuje - od příležitostí těla až po příležitosti ega. A rozšiřujme svobodu také bližních. V létě i v zimě. Abychom si užívali svobody třeba po příkladu českobratrských seniorů. A klidně i dřív než v podzimu života.

Amen.

Píseň: 193 - Svěř celý život Pánu; 1. - 4. sloka + 11. - 12. sloka